

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35000K

A törvényhozás balkánizálása ellen.

A nemzetgyűlésen lefolyt politikai események nemcsak megérették, hanem indokolttá is tették a házszabályok sürgős revízióját. Az országos közvélemény nagy megdöbbenésére olyan tónusban s az indulatoknak olyan szándékos felkavarásával folyik a törvényhozói testület színlégyén az oktalan botránnyel, hogy valóban nem mutatkozik más lehetőség a magyar parlament lesüllyedt színvonalának a méltóság és izlés színvonalára való visszamentésére, mint a Ház tanácskozási rendjének haldéktalan szabályozása. Abban egyetért mindenki, hogy tovább így nem folytathat a nemzetgyűlés működése, mert a mai helyzet, amely a személyes invektívákkal való harcot egy elburjánzott, hogy emelkedett, komoly és a helyzet súlyosságára tekintő politikai megnyilatkozás a felelős miniszterek válaszain kívül alig hangzik el, *olyannyira kiélesedett, hogy itt valóban multhatatlan operációra van szükség, ha a közszabadságok eme jelentékeny biztosítékát a parlament házszabályait meg akarjuk védeni a terrortól. A tulsó részen állandóan azt hangoztatják, hogy a parlamenti szólásszabadság törvényeszerű mederbe való szorítása a legfőbb szabadságjog megnyirbálását jelenti. Mint előre bocsátottuk, mi magunk is azon a megváltozhatatlan elvi állásponton állunk, hogy a házszabályok igenis lényeges garanciái a közszabadságoknak. S mert azok, — ép emiatt követeljük védelmüket a visszaélések ellen, körülbástyázásukat, nehogy illuzóriusá tehesse őket az a megmondhatatlanul és lelkiismeretlenül felkorbácsolt áradat, mely szennyes szavakkal inparlamentáris, lecsülettpró támadásokkal és a rekedésig fajuló felesleges indulatokkal nemcsak törvényhozásunkot balkánizálja, hanem megmérgezi vele a közéleti morált is. A házszabályok revíziójával kell visszaadni a szólásszabadság jogát, az illető tekintélyének, de ez a szólásszabadság vonatkozzék és korlátozódjék a törvényhozás munkájára, a tárgyalási napirendre tüzött javaslatok vitájára és kritikájára, a kormányzati tények ellenőrzésére, valamennyi törvényben lefektetett jog és kötelesség legfőbb védelmére, de ne veszélyeztethesse a parlamenti szabályok kijelentésével és semmibevevésével, sőt egyenes guszakötésével a népképviselői törvényhozási munkáját. Tiltakozunk az ellen, hogy valóságos terrorizálják a nemzetfőbbséget jelentő parlamenti majoritást, magát a kormányt, sőt valósággal az egész országot azért, hogy a törvényhozás házába nem tartozó dolgoknak vásári demagógiával való pertraktálását folytatja törvények alkotása helyett. Ne ágáljanak a közszabadság kinyúlói és lejáratói azzal, hogy a kormány a kritika jogától akarja megfosztani az ellenzékét, mert tisztában van az országos közvélemény azzal, hogy ép e hatalomrautó urak*

rendezik az egész gazdasági életre kibató politikai viszályokat és botránnyokat ahelyett, hogy választóiktól nyert mandátumuknak megfelelően az országépítés munkájához járulnának hozzá. Nem hisszük, hogy az ellenzéki politikusok közül is

Bethlen miniszterelnök orvosolja a kisérdésérelméket.

Az egységspárt értekezletén egyhangú helyesléssel vették tudomásul a miniszterelnök kijelentéseit. — Nagyatádi Szabó István is megjelent az értekezleten.

Budapest, október 16. Az egységspárt ma este Eszterházy utcai klub-helyiségében pártértekezletet tartott, amelyen nagy számban jelentek meg a párt tagjai. A kormány részéről Bethlen miniszterelnök, Rakovszky Iván, Pesth, Pál, Klebelsberg Kunó gróf, Vass József, Bud János és gróf Csáky Károly miniszterek voltak jelen.

Ott voltak nagyatádi Szabó István és Kállay Tibor, volt miniszterek.

báró Prónay György, Schandl Károly államtitkár, Szeitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke, számos főispán stb.

Az értekezletet Mayer János nyitotta meg és

átadta a szót Bethlen István miniszterelnöknek, aki napirend előtti felszólalásában mindenek előtt sajnálkozásának adott kifejezést úgy a maga mint a kormány és az egész párt nevében a felett, hogy nagyatádi Szabó István megvált tárcája vezetésétől.

Reméli, hogy nagyatádi Szabó István továbbra is munkálkodni fog a közös célért, amelyt a párttal annyira egybeforrasztotta és mihamarabb ismét a földművelésügyi tárcá elén fogja őt köszönhetni. A miniszterelnök bejelentette ezután, hogy a párt tagjai közül többen keresték fel és előadták azokat a kívánságokat és panaszokat, amelyeket a párt egyes tagjai a közéletben észleltek. Előbb a kisebb kérdésekkel foglalkozva kijelenti, hogy a gazdakörök alapszabályainak jóváhagyása körüli kétségek egy kis jóakarattal igen könnyen elintézhettek.

Szóváltették a rokkant kérdést is.

Erre vonatkozólag bejelentette, hogy a népjóléti miniszter a kormánypárt által kiküldött bizottsággal több ízben tárgyalt és ennek eredményeként az ide vonatkozó törvényjavaslat készen is van a népjóléti miniszteriumban.

Panasz tárgyává tették azt is, hogy egyes állami és községi hatósági közegek azt hiszik, hogy a közönség van ő értük és nem fordítva.

Ezeknek a visszasszágoknak meg szüntetése céljából a kormány a legközelebbi minisztertanácson

azok, akik valaha felelős kormánypozícióban állottak már az államügyek élén, ne értenének egyet a jőzan magyar néppel és velünk együtt abban, hogy elérkezett az utolsó óra a törvényhozás tekintélyének megmentésére.

Bethlen miniszterelnök orvosolja a kisérdésérelméket.

Az egységspárt értekezletén egyhangú helyesléssel vették tudomásul a miniszterelnök kijelentéseit. — Nagyatádi Szabó István is megjelent az értekezleten.

megfelelő rendeletet fog kibocsátani.

Rátért ezután a miniszterelnök a gazdasági kérdésekre, így

a kisüst tekintetében előterjesztelt kívánságokra.

Bejelentette, hogy a kormány behozza az átalányozási rendszert, — azonban egyúttal gondoskodni kíván arról is, hogy a kincstár károsodást ne szenvedjen. Arra kérte a pártot, küldjön ki egy bizottságot, amely ezeknek az elvi szempontoknak a figyelembe vételével a megoldás részleteit a pénzügyminiszterrel megbeszélje.

A miniszterelnök ezután a földreform tekintetében kijelentette, —

hogy a maga részéről is hangsúlyozza, hogy a földreform lebonyolítása nehézkes és lassú

és hogy annak mielőbbi végrehajtása nemcsak a kisembereknek, hanem azoknak is érdeke, akik a végrehajtást szenvedik. Nézete szerint egyedül az ügyviteli szabályok és az ügyrend reformjával lehet ezen segíteni. Kérte a pártot, bízva rá azt, hogy e kérdés tekintetében az elnökökkel a szükséges reformokra vonatkozólag tárgyalásokat folytathasson.

A jövedelmi adók tekintetében kijelenti, hogy a felmerült konkrét kérelmeket egy bizottság

Az adóellenőrzésnél eltörlik a jutalék-rendszert.

Előadja még, hogy Paksón a múlt héten megjelent 18 adóellenőr és ezek a szó szoros értelmében ostrom alá vették a várost. Magas, tíz millió koronáig terjedő bírsággal sújtották az adózókat, hogy minél nagyobb jutalékot kapjanak. Reméli, hogy a felhozott eseteket orvosolni fogják.

Bethlen miniszterelnök azonnali intézkedést és a legszigorúbb vizsgálatot helyezte kildatásba.

Ami a zsir behozatalát illeti, kijelenti, hogy

ez csak a pillanatnyi szociális helyzet kényyszerítő sulya alatt történt.

A jövőben hasonló intézkedést a kormány tenni nem szándékozik. Bud János miniszter kijelentette, hogy az a szándéka, hogy a pénzügyi igazgatást megreformálja, —

útján fogja tárgyalni a pénzügyminiszter,

ugy, hogy mielőtt a kiadandó rendelet nyilvánosságra kerülne, e tekintetben a párt teljesen egyöntetű felfogást valljon.

A miniszterelnök bejelentette, miszerint panasz tárgyává tették azt is, hogy a vadon kelt dohány palánták miatt egyes pénzügyi hatóságok igen súlyos büntetéseket szabtak ki. Erre vonatkozólag a pénzügyminiszter utasítást adott ki a pénzügyi hatóságoknak, hogy

abban az esetben, amikor vadon kelt dohány palántákról van szó — a büntetést töröljék.

Végül megemlítette a miniszterelnök, hogy a MÁV tarifa tekintetében is hangzottak el bizonyos kívánságok. Felkérte Walkó Lajos kereskedelemügyi minisztert, hogy e kívánságokat illetőleg tájékoztassa magát a párt részéről. Arra kéri a pártot, hogy ezentul a kérelmekkel közvetlenül a párton belül forduljanak a kormányhoz, mert az ilyen kérdéseknek a nyilvánosság előtt való elintézése a párt presztízisének semmiképpen sem használ.

Az értekezlet a miniszterelnök bejelentéseit egyhangulag vette tudomásul.

A gazdák az amerikai zsir és hus ellen.

Erdey Aladár a vámentes zsir és fagyasztott hus kérdését teszi szóvá. Súlyos agrár sérelemnek tartja, hogy vámentesen sertészsírt és fagyasztott húst lehessen behozni akkor, amikor kimuatható, hogy Magyarországon áruhiány nincs. Az olcsósága is csak látszat, mert az amerikai zsir több mint 12 százalék rost anyagot és vizet tartalmaz.

Az idén a gazdák nagyban készültek a sertés hizlalásra, de

arra a hírre, hogy a jövőben még több amerikai zsirt és fagyasztott húst hoznak be, azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a sertés hizlaláshoz nem fognak.

Az adóellenőrzésnél eltörlik a jutalék-rendszert.

mert a tulkapások meggátlását különösen abban látja, hogy ha rendeletet fog kibocsátani a jutalékrendszer eltörléséről.

F. Szabó Géza a vármegyei tisztviselők státuszrendezése dolgában szólalt fel.

Barabás Samu a hitfelekezeti társulatok járandóságai kérdésében arra kérte a kultuszminisztert, hogy a legutóbbi rendelkezések folytán az iskolafenntartókra rótt terheket egy revíziós rendelet kapcsán csökkentse.

Klebelsberg miniszter válaszában szamszerű adatokkal bizonyítja, hogy az állam az iskola fenntartási költségeknek több mint kétharmad részét viseli és ha az iskola fenntartóknak ugyanolyan mértékben kellene hozzájárulniuk, mint az államnak, akkor háromszor annyit kellene fizetniük, mint eddig. Kijelenti, hogy

bár nem áll módjában az eddigi rendelkezéseket revízió alá venni, de hajlandó minden egyes konkrét esetet megvizsgálni és a panaszokat a

lehetőséghez képest orvosolni. Az értekezlet több kisebb felszólalás után véget ért.

Wolff Károly és Várnai Dániel a fővárosi javaslat vitájában.

A nemzetgyűlés csütörtöki ülése.

Budapest, október 16. A nemzetgyűlés ülést 11 óra előtt nyitotta meg Szcitovszky Béla elnök. Bemutatta özv. Kövess Hermann báróné levelét, amelyben férjének elhunyt alkalmából kiejezett részvétet köszöni meg a nemzetgyűlésnek. Jelenti az elnök, hogy Reizeinger Ferenc, Hébelt Ede, Vázsonyi Vilmos írásban jelentették be, hogy a ház szabálymódosító 33-as bizottság tagságáról lemondottak. A megüresedett tagsági helyek betöltésére vonatkozóan később tesz javaslatot.

Ezután a Ház folytatja a fővárosi törvényjavaslat tárgyalását.

Az első szónok Wolff Károly, aki beszéde elején foglalkozik a szocialista párt részéről őt ért támadásokkal.

Kifogásolja, hogy mindig politikai szempontok szerint bírálják a fővárosi ügyét. A mai gazdasági helyzetért a keresztény községi pártot teszik felelőssé. A fővárosi életet nem lehet elkülöníteni az államtól. Az állam pénzügyi helyzete és hitelpolitikája befolyással van a fővárosra. A fővárosnak számolnia kellett a súlyos gazdasági helyzettel, az állam viselt életével. Első sorban a romoktól kellett eltakarítani.

Mielőtt rátér azokra a támadásokra, amelyek a keresztény községi pártot érték, azt kívánja megjegyezni, hogy bárki jöjjön is utánuk a fővárosba, a keresztény községi pártnak köszönheti, ha alkothat, — mert ők távolították el a gazdasági romoktól.

Rátér a fővárosi külföldi kölesőnére. 1917-től kezdve a liberális fővárosi uralom 270 millió arany koronára külföldi kölesőnt vett fel, tehát többet, mint amennyit az egész mostani országos külföldi kölesőnt kitesz. Ilyen terhek mellett még az alkotás lehetősége is ki van zárva.

Wolff Károly beszéde további folyamán kifejti, hogy a tanító személyzet fegyelmi ügyeit és az elbocsátásokat az illetékes bizottságok intézték. E tekintetben is nyugodtan vállalja a felelősséget, mert a szabályokat megtartották és mert állambiztosító intézkedésről volt szó. A választói névjegyzék lelkiismeretes összeállítását kívánja a bemondott adatok igazolásával. Ezután arról beszél, hogy a béke és megértés nem lehet a kisebbség kezébe került. A liberális uralom alatt a magyarság 90 százaléka visszaszorult és a gazdasági élet a kisebbség kezébe került. A zsidókérdést a tények csínálják. Még ma sem akarnak belenyugodni a magyarság érvényesülésébe. (Zaj a baloldalon.) Nem akarják elhinni, hogy csak úgy lehet vége a harcnak, ha a magyarság gazdasági érdekeit kielégítik.

A gyűlölet a tulsó oldalon tapasztalható. (Zaj és ellenmondások bal felől.) Amíg a tulajdonosok nem mondhatnak le a hatalmi törekvéseiről, addig nem hajlandó lemondani a keresztény polgárság önvédelmi eszközeiről. — (Taps jobbról, zaj balról.)

Végül kijelenti, hogy minden törekvésük arra irányul, hogy Csonkamagyarország fővárosa keresztény legyen. A javaslatot elfogadja.

Ezután Várnai Dániel szólal fel. Azt állítja Wolffékról, hogy ki akarnak bujni a felelősség alól. — (Tiltakozás a keresztény községi pártban.)

Buday Dezső: Vállaljuk a felelősséget.

Szabó József a szociáldemokraták felé: Vállalják-e a felelősséget az 1918 és 19. évekért?

Várnai ezután kijelenti, hogy

Bécsben a szociáldemokrata vezetőség sokkal jobban vezette a város ügyeit, mint Wolffék Budapesten. Fröhvirth Mátyas egy multikori kijelentését kritizálja és Friedrich tanácsát a szociáldemokraták ellen szellemi vakondtúrásnak nevezi el. Felolvassa Wolff beszédét, amelyet a keresztény községi párt megalakulásakor, 1920-ban mondott. Kérde, mit hoztak Wolffék a krisztusi szocializmusból? Majd azt állítja, hogy a főváros pénzügyei nem olyan rendezetlenek, mint a milyeneknek feltüntetik, mert hiszen akkor nem kelene egy pénzügyi diktátort állítani a főváros élére.

Wolff Károly: A külföldi hitelezők miatt állítják oda.

Várnai: Ezután a főváros szociálpolitikai működését bírálja. Kifogá-

Egynapos „munkaszünet” az egyetemen.

A debreczeni egyetemen sem volt előadás. — Sz. Kun Béla egyetemi tanár megkezdte működését.

Budapest, okt. 16. A MTL. jelenti: Az egyetemi hallgatóság tegnap délután elhatározta, hogy a soproni főiskolai hallgatósággal szolidaritást vállal és az egyetemi előadások látogatásától ma távol tartja magát. Ma reggel az egyetem kapui előtt nagyszámú egyetemi hallgató gyűlt meg és a hallgatóknak az egyetemi épületbe való bejutását megakadályozták. A rektori hivatalból kapott értesülés szerint ma reggel a központi egyetem kapujában több diák meg akarta akadályozni az egyetemi hallgatóknak az épületbe való bejutását, de ezek a rektor felszólítására rendezetlenül szétoszlottak. Az esetleges incidensek elkerülése érdekében a rektor intézkedett az összes kapuk bezárása felől és csak azok juthattak be az egyetemre, akik igazolták, hogy komoly kötelesség készítette őket az egyetemre való bejutásra.

Klébelsberg Kunó gróf kultuszminiszter ma délelőtt folyamán magához kérte Zubriczky Antalt, a Tudomány Egyetem rektorát, továbbá a MEFHOSZ. képviselőit Veér Tibort és Oláh Bélát, akik a déli órákban meg is jelentek a kultuszminiszternél. A kultuszminiszter jelentést tettetett magának a többi főiskolákról is és mindenünnen azt a felvilágosítást kapta, hogy rendezettség sehol sem történt.

A mozgalom a debreczeni egyetemen.

A debreceni ifjúság ama része, mely a különböző bajtársi egyesületekbe tömörült, szintén csatlakozott a sop-

roni szolidaritási mozgalomhoz és nem ment el az előadásokra.

A kapuknál diákseregnek táboroztak, de incidens nem történt. A tanárok hallgatók hiányában meg sem kezdték előadásait, a jogi karon egyedül Sz. Kun Béla egyetemi tanár tartott előadást öt-hat főnyi hallgatóság előtt.

Közben azonban Sz. Kun Bélának a gróf Dégenfeld József tiszteletbeli doktorrá avatásának előkészítése körül dolga akad és így az ő előadása is abba maradt. Az orvosi karon az előadások szüneteltek.

Saly Endre ezzel szemben azt javasolja, hogy a holnapi ülés első pontjára a rossz gazdasági helyzet megvitatását vegyék fel a napirendre.

Perlaky György az elnök napirendi javaslatát kéri elfogadni.

Nagy Vince Saly Endre indítványának elfogadását kéri.

Fráter Pál az elnök napirendi javaslatát mellett foglal állást.

A Ház az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

szólal meg, hogy iskolákat nem építettek és hogy az iskolákba bevitték a gyűlöletet.

Wolff Károly: Vallásosságot és hazaszeretetet vittünk az iskolákba.

Az elnök két ízben is figyelmezteti Várnait, hogy fejezze be beszédét, mert az idő előre haladt, Várnai azonban tovább beszél, mire az elnök megvonja tőle a szót és az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után kisorsolja Hegyes-halmy Lajos összeférhetlenségi ügyében az ítélkező bizottságot. A bizottsági tagok letették az esküt és nyomban ülésre ültek össze. Szcitovszky elnök napirendi javaslatában javasolja, hogy a legközelebbi ülés holnap délelőtt 10 órakor legyen, a mai ülés napirendjével.

Saly Endre ezzel szemben azt javasolja, hogy a holnapi ülés első pontjára a rossz gazdasági helyzet megvitatását vegyék fel a napirendre.

Perlaky György az elnök napirendi javaslatát kéri elfogadni.

Nagy Vince Saly Endre indítványának elfogadását kéri.

Fráter Pál az elnök napirendi javaslatát mellett foglal állást.

A Ház az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

A Gazdasági Akadémián voltak előadások, de a bajtársi egyesülethez tartozó ifjúság itt sem jelent meg.

Az orvostanhallgatók már pénteken megjelentek az előadáson.

Az éjszaka folyamán jelenti a „Debreczen” munkatársa, hogy az orvostársi Csababajtársi egyesület a Csababajtársi szövetségtől semmiféle intézkedés nem érkezett, így kimondották a táborozást, hogy pénteken már látogatni fogják az előadásokat. — A főzsfők felhívták a bajtársakat arra, hogy a mai előadáson már pontosan jelenjenek meg, mert valószínű, hogy katalógus olvasás lesz.

Gyéként a debreceni ifjúság azt hiszi, hogy a legutóbbi soproni ügybékés elintézés nyert.

A pécsi egyetemen 2 napig lesz szünet.

Pécs, okt. 16. A pécsi egyetemi ifjúság valamennyi bajtársi egyesülete tegnap este elhatározta, hogy egyelőre két napig az előadásokat nem látogatják és az egyetem kapui elzárva álltanak.

Holnap a pesti egyetemen is folytatódna az előadások.

Budapest, okt. 16. A MTL. jelenti Csütörtökön este tartotta ülést az ifjúság nagybizottsága, amelyen a soproni főiskolások ügyében beállott helyzettel foglalkoztak. A nagybizottság rendre és fegyelemre inti az egyetemi hallgatóságot és bejelentették, hogy illetékes téneczők a folytatásban levő tárgyalást szombat estig be akarják fejezni. Ezek a tárgyalások a legjobb eredményt ígéri. Holnap az egyetemi előadások folytatódna. Az ifjúság az alkalmossal a dr. Bársony János professzornak az ifjúság ragaszkodását és szeretetét dokumentáló memorandumát amelyet a professor könnyekig meg hatva köszönt meg. A nagybizottság a tárgyalások eredményeiről értesítette a vidéki egyetemek és főiskolák hallgatóságát.

Nagyatádi hívei nem mennek ellenzébe.

Nagyatádi bucsuja a földművelésügyi minisztériumtól.

Budapestről jelentik: Nagyatádi Szabó István ma délelőtt bucsuzott el a földművelésügyi minisztérium tisztikarától.

A bucsu igen meleg és közvetlen volt. Előbb az elnöki osztály, majd az egész tisztikar bucsuzott. Az elnöki osztály nevében Mayer Károly h. államtitkár, az össztisztikar nevében pedig dr. Taly Jakab államtitkár intézett beszédet a távozóhoz.

Szabó István kijelentette, hogy bár örömmel gondol a földreformra kapcsán eddig elért sikerekre, de egészségi állapotán kívül a reform végre-

bajtása körül támadt nehézségek is hozzájárultak távozásához.

Reméli, hogy távozás után könnyebben lesz majd leküzdeni a reform pénzügyi és egyéb akadályait is.

Megköszönte a tisztikar ragaszkodását és támogatását.

Arra, hogy távozásra végleges-e, vagy időleges, Szabó István nem terjeszkedett ki nagy tetszéssel fogadott beszédében.

Nagyatádi Szabó István lakásán feje 4 óra után megjelent Mayer János, az egységes párt elnöke és a párt kiscsajda csoportjának valamennyi tagja. Beható tanácskozás kezdődött ezután a volt miniszter lakásán. A tanácskozás egyik résztvevője a következőket mondotta a tárgyalásról:

— Azért kérétt bennünket magához nagyatádi Szabó István, hogy az egységes párt értekezlete előtt megvitathassuk és megformulálhassuk a követeléseinket. — Az egyik impresszió Bethlen István gróf ígéretei után az, hogy a pártszakadás elkerülhető lesz és nem leszünk kénytelenül arra, hogy ellenzékbe menjünk.

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

Ha a Piac-utcán jár,

okvetlen szemébe kell, hogy tűnjön a KONTSEK GÉZA K. rt. ujonnan megnyit s a mai kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő csemege fiók üzlete. Az előkelően berendezett fényes üzletben minden kapható, ami csemege és gyarmatúra alatt érthet. Mindenféle fajta kávék és teák, a legolcsóbbtól, a legritkább különlegességekig. Cacao többfélé mi őségben, kocka és kristály cukor. Jó és olcsó asztali baroktól a legfinomabb francia cognac különlegességekig, számtalan fajta bor és likőr specialitás. A desszertek, cukorkák és csemegék ezer változata. Állandóan friss felvágottak, hokak, sajtok. Az árak természetesen mindenben egyeznek a főzlet elismerten olcsó áraival.

Megérkeztek a lengyel vendégek Debrecenbe

Ünnepélyes fogadtatás az állomáson. — Lengyel és magyar himnusz a fogadtatásnál. — Ma a Hortobágyra mennek ki

A krakkói lengyel egyetem professzorai és hallgatói, kik bejárják Magyarországot nevezetesebb városait, tanulmányutjukon tegnap este a fél kilences gyorsvonattal Debrecenbe érkeztek.

A lengyel vendégeket ünnepélyesen fogadták az állomáson. Az egyetem képviselőjében dr. Pap Károly egyetemi rektor, a város képviselőjében dr. Csűrös Ferenc kulturális tanácsnok jelent meg a fogadtatáson, melyen a MANSZ is képviseltette magát egy hölgyküldöttséggel. Garda Dezsőné vezetése alatt. Számos egyetemi hallgató és hallgató nő vett részt a lengyel kollégák ünnepélyes fogadtatásán. A bajtársi egyesület a Verbőczy szakaszt vezényelte ki az állomásra.

Fél kilenckor a Verbőczy csapat felállott az első osztályú váróterem bejáratánál, sorfalat képezve. — Ugyancsak a váróteremben vártak az érkezőkre a többi deputációk is. A váróterem zsúfolásig megtelt.

A gyorsvonat negyedórai késéssel futott be az állomásra. A lengyel vendégek az utolsó III. osztályú kocsiból szálltak ki. Elsőnek Saviecky Lubomir, a krakkói egyetem geográfus professzora lépett ki. A kupé előtt Millecker debreceni professzor állott. A két geográfus tanár azonnal felismerte egymást és lelkes szavakban elevenítették fel régi ismeretségüket. A csoport Saviecky és Millecker professzorokkal a váróterembe vonult, ahol beléptükkel a kollégiumi kántus a lengyel himnuszba kezdett. Levett kalappal, — meghatódva hallgatták a lengyelek a Szabad hazánkat óh add vissza nekünk százados, siró dallamát a magyar testvérek ajkáról.

Az első üdvözlöt — rektori jelenvényeit magára öltve — dr. Pap Károly mondta magyar nyelven. Beszédében meleg testvéri szavakkal köszöntötte a lengyel vendégeket.

— Mikor Önök — mondotta — mint egy dicső és fellámadt nemzet fia, a szőldarabolt, szerencsétlen magyar hazának földjére lépnek, engedjék meg, hogy régi szeretetünk és testvériségünk nevében köszöntsem Önöket.

Ezután rámutatott a sok évszázadra visszanyúló kapcsolatra, mely az Anjouktól és Báthory Istvántól Bem apóig a nemzeti hősök egész seregével kötötte össze a lengyel és a magyar nemzet testvéri barátságát. Volt idő, mikor a magyarok sirva sirtak a szabad hazáért, melyet a lengyelektől elvettek — úgy mond — most mi sirhatjuk el, hogy az Isten adja vissza a mi szabad magyar hazánkat. Felemelt fővel, a jövődobé nézve, szeretettel ragadjuk meg most is a testvéri kezét.

A rektor beszédét a lengyel vendégek magyar kalauza: Kappel ezredes, a krakkói egyetem magyar lektora tolmácsolta.

Az üdvözlőre Saviecky professzor válaszolt lengyel nyelven. — Hangoztatta, hogy az ő tanulmányutjuk erősítője lesz a régi lengyel-magyar tudományos kapcsolatnak. A vendégeket még Garda Dezsőné üdvözölte a debreceni magyar asszonyok nevében.

Végül a kollégiumi kántus énekelte el a magyar Himnuszt.

Mély benyomást tett a közönségre, hogy a lengyelek, Saviecky professzorral együtt, együtt énekeltek a magyar fiukkal.

Ezután Saviecky és Rorbel lengyel professzorok dr. Pap Károlyval és dr. Csűrös Ferencel a város kocsijába ültek és behajtottak a városba. A hallgatók, akik között tíz diáklány is van, négyes sorokban, a bajtársi csapat tagjaitól kísérve — gyalog vonultak a Tisza internátus-

ba, ahol az egyetem vacsorával vendégeli meg őket.

A magyar fiúk nótázva kísérték be a testvér-nemzet diákjait.

A lengyelek most Ceglédre jöttek, azelőtt Kecskeméten és Szegeden voltak. Heték óta járják már a magyar földet. A kimerítő utazgatás fáradságai nem igen látszanak meg rajtuk. Élénk, fürge tekintettel érdeklődnek minden iránt.

Munkatársuk beszélt Kappel ezredessel, magyarországi vezetőjükkel. Azt mondja, hogy a fogadtatás, melyben a lengyeleket mindenféle részeseit magyarországi utjukon, a legteljesebb és szeretetteljesebb, amit várni lehet.

A lengyelek el vannak ragadtatva a magyarok testvéri szeretetének

minden téren való megvilanulásától. Utjuk első sorban geográfiai tanulmányoknak szólnak.

A vendégek ma kora reggel a Hortobágyra utaznak ki, honnan délután jönnek vissza. Este pedig a város rendez tisztelőikre vacsorát.

Véres választói gyűlés Angliában.

MacDonald alatt leszakadt az emelvény. — A munkáspárttal szemben összefognak a liberálisok és a konzervatívok

London, okt. 16. A Daily News jelentéssel Belfastból, hogy a munkáspárt választói gyűlésén többszáz ember megtámadta a munkáspárt jelöltjét. Több mint 20 ember megsebesült. A legsúlyosabb sebesültek között van maga a jelölt is. A nagyszámú megjelent rendőrök szétverték a támadókat.

London, okt. 16. Yorkshire-ben korcsosult baleset érte Ramsay MacDonaldot. — Tegnap este szabad ég alatt beszélt a ahog szólni kezdett, beszakadt alatta a körülbelül egy méter magas, fából összetákoltt emelvény, amelyen kivüle a pártnak még vagy tizenöt vezető embere állott, de szerencsére senki sem sebesült meg.

Ezt a balesetet a szabadelvű párt

Az angol munkáspárt aligha győz a választásokon.

Londonból jelentik: A legutóbbi választás alkalmával 66 kerületben a munkáspártot csak úgy tudták megszerezni a többséget, hogy 3 képviselőjelölt lépett fel egy-egy kerületben és relatív többséget szereztek meg a munkáspártiak. Most 42 kerületben szintén 3 képviselő lép fel, azonban a konzervatívok és liberálisok

A Csokonai-Kör a társadalmi mozgalom élére áll és mindent elkövet, hogy az aradi tizenhárom szobrát Debrecenbe hozzák

Az elhunyt tagok méltatása. — Az aradi vértanúk Debreczeni vonatkozása. — Könyves Tóth Kálmánhoz írt levelek. — Ülés a Csokonai-Körben.

A Csokonai-kör szerdán délután 5 órakor tartotta meg választmányi ülését. Papp Károly dr egyetemi rektor megnyitó szavaiban a kör két elhunyt kiváló tagjáról, Csúrka Istvánról és Mácsay Sándorról emlékezett meg. A megboldogultak elparasztálása után Zsigmond Ferenc egyetemi tanár irodalmi működését ismertette és méltányolta a most megjelenő Jókai életrajza című irodalomtörténelmi tanulmányával kapcsolatban.

Csobán Endre dr levéltárnok főtikkár tett jelentést az elnökség indítványáról a november 16-ra tervezett Csokonai Vitéz Mihály születése 150-dik évfordulójának megünneplésére.

Az ünnepélyt díszes keretekkel rendezi meg a Csokonai-kör és országos jelentőségű esemény lesz.

Ez alkalommal a Csokonai-színház színelőadást tart és színe hozza Oldh Gábornak Csokonairól szóló,

Debrecenben lejátszódó színművét, a „Jött évek csodáinak”-ot. November 17 én délelőtt pedig a Csokonai-kör tartja meg az ünnepi diszközgyűlést,

amelyre a magyar irodalom számos kiválóságát is meghívják, többek között Csathó Kálmánt,

aki az Égiekkel játszó földi túlnemény című regényével nagy érdemekeket szerzett a Csokonai-kultusz életmentésére.

Ezután az aradi tizenhárom vértanú emlékművének Aradról Debrecenbe való áthelyezéséről terjesztett elő indítványt Csobán Endre dr.

A román kormány ugyanis tulzó nacionalizmussal a magyar multra emlékeztető művészi alkotásokat egész Erdélyben megsemmisíti. Többek között az aradi tizenhárom vértanú monumentális szoborművét is. A Magyar Tudományos Akadémia mozgalmat indított, hogy a magyar nemzetre nézve olyan becses emlékművet mentse meg a magyar társadalom és vigye ki a szobor hazaszállítását. A „Debrecen” szerkesztősége több cikkben felvetette a gondolatot, hogy az aradi tizenhárom vértanú szobrát Debrecen városában állítsák fel ideiglenesen.

A Csokonai-kör teljes egészében magáévá teszi az eszmét és széles körű társadalmi mozgalmat indít, hogy az aradi emlékművet Debrecenben helyezték el.

Debrecen városának a 48-as szabadságharcban nagy szerepe volt, az aradi tizenháromhoz pedig közvetlen kötelekék fűzik a várost. Nagy Sándor József tábornok debreceni csatájának évfordulóját minden évben hagyományosan ünnepli egész Debrecen. Leiningen gróf a debreceni háziezred parancsnoka volt. Kiss Ernő tábornok pedig Debrecen katonai parancsnoka.

A választmány elfogadta az előterjesztést és úgy határozott, hogy átiratilag értesíti a Magyar Tudományos Akadémiát a határozatról és arra kéri, hogy az emlékműt hazaszállítás esetén minden esetben Debrecenben állítsák fel.

Az egri Gárdonyi Géza irodalmi társaság megkereséssel fordult a Csokonai-körhöz, amelyben részletes indokolással alhoz a mozgalomhoz kér csatlakozást, amely egy olyan irodalmi társulat és könyvkiadóvállalat létesítését vette tervbe, ahol az összes vidéki írók csoportosulhassanak a nemzeti irodalom fejlesztésére. Az átirat hangoztatja, hogy Budapest dekadens műveket termel és a vidéki irodalmi társaságoknak és az íróknak kell lépést tenni az irodalom nemzeti irányának megmentésére. A Gárdonyi Géza társaság eszméjét a Csokonai-kör elvben magáévá vette és a társaság értekezletén való részvételre egy tagot delegált. A kiküldött beszámolójától teszi függővé hogy véglegesen csatlakozzék-e a mozgalomhoz.

Könyves Tóth Kálmán irodalmi hagyatékából, az örökösök beleegyezésével, 6 naggyértékű levelet fényképezett le Liener fényképész és a leveleket a Csokonai-körnek ajándékozta.

A másolatok Szász Károlynak, Pósa Lajosnak, Römer Flórisnak, Mikszáth Kálmánnak és Ady Endrénének a kéziratlevelei Könyves Tóth Kálmánhoz. Az adományért a kör köszönetét fejezi ki. Kisebbség tárgyak elinézése után 6 órakor véget ért az ülés.

Schulze Henrik jelentkezett a rendőrségen.

Budapest, október 15. Ma délelőtt megjelent a főkapitányságon egy elegáns középtermű fiatal ember. Öltözködés vasalt ruha volt rajta, új kalap, szépen ápolott, nyírott szőke ba uszt viselt. A főkapitányságon nem ismerték meg, csak amikor levette a kalapját látszott meg a fiún a külföldös ismeretű régi sebhely. Németül szólalt meg. Schulze Henrik vagyok — mondotta — azután így folytatta:

— Azt hallottam, hogy keresnek, megjelentem.

Mint ismeretes Schulze Henriket az ügyesség szabaddárra helyezte. A budapesti főkapitányságon Schulze másnap megint jelentkezett, azt mondta, hogy néhány napig vidékre utazik, ahol rokona egy földbirtokosnál gazdatiszt. Kijelentette, hogy ott tartózkodik néhány napig s ezután

szek összefogtak a munkás párt ellen és úgy fogják elrendezni a választást, hogy lehetőleg a munkáspártiakat háttérbe szorítsák.

Chamberlain kijelentette, hogy azok a régi ellentétek és régi küzdelmek, amelyek a konzervatívok és liberálisok között voltak, már a múlté.

viesszahurcolódik a nagytétényi Gómbös-villába. A rendőrség ezek után elbocsátotta őt, azóta történt, hogy Schulze Henriket felső utasításra országosan körözni kezdték. A főkapitányságon jelentkezett német fiatalemert őrizetbe vették

Zsíros szóda
szappanfőzéshez

garantált minőség,
nagyon olcsó!

STERN

festéküzletében, Bikavill szemből
Piac-utca 10.

Hírek

Gróf Degenfeld József tiszteletbeli doktorrá avatása

Gróf Degenfeld József egyházi-rileti főgondnokot a politikai tudományok tiszteletbeli doktorává szombaton, október 18-án délelőtt 11 órakor avatja a tudományegyetem, a kollégium dísztermében tartandó ünnepélyes nyilvános tanácsülés keretében. Az avató ünnepet dr. Pap Károly egyetemi rektor nyitja meg, az avató beszédet pedig dr. Kun József, a jog- és államtudományi kar dékánja mondja. — Az ünnepélyes ülésre ugy helyből, mint vidékről számosan készülnek megjelenni a gróf tiszteletbeli. Az avatás napján este vacsora lesz a honoris causa doktorra avajtott gróf tiszteletére a Bika egyik termében, melyen az egyetem tanárain kívül más előkelőségek is részt vesznek.

— **A Magyar Külügyi Társaság előadása Debreczenben.** A Magyar Külügyi Társaság átiratot intézett Debreczen város polgármesteréhez, melyben kijelenti, hogy közelezen előadást fog tartani Debreczenben. Ehhez kéri a város támogatását. Az előadás napja még nincs meghatározva, valószínűleg e hó utolsó napjainak. Még a műsor sem ismeretes.

— **A Férfi-Liga összejövele.** Az eucharisztikus Férfi-Liga holnap, szombaton délután fél hét órakor a Varga-utcai elemi iskolában gyűlést tart. Igen fontos és sürgős ügyek várnak megbeszélésre, miért is az összes tagok feltétlen megjelenését kéri illetékes helytől.

— **Az Ady-asztaltársaság pénteken este fél 10 órakor az Angol királynő kistermében összejövetelt tart.** Tekintettel arra, hogy az összejövetelen Ady Lajos tankertületi főigazgató is részt fog venni, feltétlen megjelenést kérék. — **Vághy-Benyovszky Pál**, elnök.

— **Ipari továbbképző esti tanfolyam megnyitása.** A helybeli fémipari szakiskolán folyó hó 20-án hétfőn este 6 órakor kezdődik a Stábil kazánfűtési tanfolyam valamint 21-én, kedden este a Explóziós-motor kezelési tanfolyam. Az előadások minden második este 6 órakor kezdődnek és 6 illetőleg 8 héig tartanak. Jelentkezőket legkésőbb 21-ig még felvesz az igazgatóság.

— **Újra megkezdődnek a Katolikus Otthon kulturdélutánjai.** Az idén is megtartja a Katolikus Otthon kulturdélutánjait és az idei első előadás vasárnap lesz. Ez alkalommal dr. Merker Márton tanár és Kovács Sándor káplán tartanak előadást s mindketten a katolikus közönséget közelről érdeklő témák megvilágításával fogják szórakoztatni a hallgatóságot. A kulturdélután 5 órakor lesz az Otthon helyiségében.

— **A Gyógypedagógiai Társaság művészestélyei és előadásai Debreczenben.** A Gyógypedagógiai Társaság e hó 21., 22. és 23-án jótékony célu előadásokat fog tartani Debreczenben. A társaság felkérése az iskolákat, hol ismertető előadásokban fogja népszerűsíteni az eszmét. A vármegyeház dísztermében és az Arany Bikában pedig fémipari művészestélyel köti egybe az előadást. Ezekre az előadásokra a végami adó elengedését kérte a városi tanács. A tanács a kérelem mellett nem döntött a tegnapi ülésen.

x Lili kalapszalagon Gambrius pasage, legszebb modellek és átalakítások legolcsóbb áron.

Pávay baromfitenyésztő eddig 12 millió korona készpénzt és 400 drb. aprómarhát szolgáltatott vissza.

Ha minden kötelezettségének eleget tesz, az eljárást beszüntetik ellene

Megirtuk annak idején, hogy a Pávay baromfitenyésztő telep súlyos válságba jutott, sőt Pávay ellen sok ügyfele feljelentést is tett. Mint kiderült, ezek a feljelentések elhamarkodottak voltak, mert Pávay kötelezettségei még nem jártak le és így annak még nem is kellett, hogy eleget tegyen. Ennek ellenére a dögvészről megkímélt baromfiállomány hatóság közbejöttével eladták, hogy az üzletfelek követeléseit abból ki-elégítsék. Természetesen, a sok millióra rugó követelést a nem éppen nagy összegből nem lehetett kielégíteni, úgy, hogy Pávay egyezséget kötött a felekkel. Az egyezség alapján Pávay kötelezettsége nagy részének már eleget is tett és az aug. szept. hónapban esedékes összegeket — illetőleg előállatokat — kevés kivétellel visszafizette. Aki az egyezséget levél útján jelentkezett, mind megkapta járandóságát, Pávai a visszafizetést senkivel szemben

nem tagadta meg. Így például a NYUKOSZ-nak a tőke és 1 százalékos heti kamatokkal együtt 5.033.700 koronát fizetett vissza. Eddig összesen körülbelül 12 millió koronát fizetett ki készpénzben, természetben pedig mintegy 400 libát, kacsa és jércét szolgáltatott ki.

Ebből az ügyből kifolyólag már csak az októberre esedékes összegek vannak hátra, melyeknek kifizetése — illetve természetbeni visszaszolgáltatása pontosan meg fog történni. Pávay üzlete már teljes lendülettel működik és bár a száz-százötven millió koronányi veszteséget még korántsem heverie ki, havonta már eléri a 22-23 millió forogalmat, úgy, hogy minden garancia megvan arra, hogy a feleket pontosan kielégíti.

Értesülésünk szerint, miután Pávay kötelezettségének eleget tesz, az ellene indított eljárást is valószínűleg beszüntetik.

Egy izgalmas lakásügyi végrehajtás utóhangjai

A debreczeni lakásmizéria aktáiból.

Egy debreczeni urasszony a bíróság előtt.

Érdekes főtárgyalás zajlott le tegnap délelőtt a debreceni törvényszék Lakatos tanácsa előtt. A vádlottak radján egy debreceni urasszony, Guttman Károly ny. huszárszázas, divatárú kereskedő felesége állt. A vádirat hatósági közeg elleni erőszak miatt emelt vádat ellene. A bonyodalmas ügy szálai visszavezetnek az 1922. évi lakásmizéria világába s előzményeit a következőkben foglalta össze a vádhatározat:

Az Arany Bika-szálló egyik elsőemeleti lakására, amely Fischer Károly százados birtokában volt,

ennek elköltözése után Guttman Károly és dr. Orsós Jenő egyetemi tanárségét jelentettek be igényt.

A lakáshivatal a Guttman javára hozott határozatot, de ő nem várva be a dr. Orsós felebbezésének hivatalos elintézését, beköltözött a lakásba. A lakásügyek miniszteri biztosa megváltoztatta a lakáshivatal határozatát s felebbezhetően dr. Orsósnak utalta ki a kérdéses lakást. A tanárség végrehajtást kért a bentlakó Guttman ellen s a lakáshivatal végrehajtója Szegedi István, Tollas Károly rendőr, dr. Soós Mihály ügyvéd és négy napszámos kíséretében meg is jelent a végrehajtás foganatosítására. Az ajtót zárva találták s Guttmané eselédje, Borély Zsuzsanna a felszólításra sem voltak hajlandók kinyitni az ajtót. Nagy ajtóderőmbözés, zaj, lármá kellett kezdeni, még ballákkal is fessegettek az ajtót. Guttmané urasszony megrettent s kikiáltott:

— Szegedi ur, az istenért, mit csinál!

A végrehajtók mindenáron beakartak jutni a szobákba, tovább dönggették az ajtót, mikor megint megszólalt Guttmané urasszony hangja:

— Te Zsuzsi, add csak ide azt a revolvert.

A felszólítást a eselédhez intézte

égen abban a pillanatban, mikor az ajtót a közben előhívott lakatos alkules segítségével felnyitották. Dr. Soós Mihály, dr. Orsós jogi képviselője a jelenlévő négy napszámosal azonnal kihordatta a szoba berendezését. Már éppen befejezték a végrehajtást, mikor Ferenczy ezredes, akkori állomásparancsnok kíséretében hazaérkezett Guttman.

Az ezredes felmutatott egy irást, mely szerint a lakáshivatali hatóság a végrehajtást 15 napig felfüggeszti.

A butorokat visszahordták s úgy Szegedi végrehajtó, mint Tollas rendőr feljelentést tettek Guttmané ellen. A tegnapi tárgyaláson Szegedi végrehajtó olyan ingadozó vallomást tett, hogy a bíróság nem eskette meg — Tollas rendőrnek csak a rendőrségi vallomását lehetett felolvasni, mert közben leszerelt s ismeretlen helyre költözött. Dr. Soós ügyvéd a vádirat mellett vallott, míg a eseléd vallomását nem lehetett megérteni. A bíróság büntőnek mondta ki Guttmané hatósági közeg elleni erőszak vétsége miatt

három és fél millió korona büntetést szabott ki rá, azonban az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette.

Guttmané urasszony és ügyvédje megnyugodtak az ítéletben, míg Ferenczy ezredes a büntetés felfüggesztése miatt jogorvoslatot jelentett be.

Elsőrendű kárpités
Szabó József Varga-utca 1.,
Szent Anna utca sarok.
KÉSZ HENCSEK raktáron.

ANYAT, ezüst, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban VESZEK.
STEINER MIHÁLY HATVÁNY 2. I-1002.

Bákebell United Kingdom teák
Bor Legfinomabb angol teák
Likör Francia, olasz, portugál s zardiniák
Pezsgő Friss orosz és koronaszardinia
Legjobb csemegekészítők és teavaj

Csanak József K. RT.
fűszer és csemegekészítés, Piac-utca 51.
Telefon 1382. Alapítva 1823

— **Allandó kiállítás egyházi könyvekből a ref. központi lelkesi hivatalban.** A ref. központi lelkesi hivatalnak a Kálvin tér alatt levő hivatalos helyiségében állandó könyvkiállítást szervezett a hivatal vezetője, Siposs Imre lelkes. A kiállításon állandóan a legújabb egyházi kiadványok szemléltethetők. Vallásos, énekes, misszionárius munkák épen úgy, mint prédikációs és tudományos egyházi művek. Ezek a könyvek ugyanitt olcsón meg is szerezhetők. Az új gondolatot hamar felarolták a hívek. Naponta sokan megfordulnak a hivatalban s vásárolják az olcsó könyveket. Különösen dr. Baltazár Dezső és dr. Révész Imre prédikációi iránt nagy az érdeklődés.

— **A Máv. „Egyetértés“ filharmónikus zenekarának szezonnyitó hangversenye.** A Máv. Egyetértés filharmónikus zenekarának a vezetősége ezúton értesíti az érdeklődő nagy közönséget, hogy az október hó 19-ére hirdett szezonnyitó hangversenyt közbjött akadályok miatt 19-ike helyett egy nappal később október hó 20-án tartja meg. A hangverseny a már jelzett műsor teljes épségben hagyása mellett este fél 9 órai kezdettel lesz megtartva a vasút állomás nagyertermében (I-II. o. étterem helyisége.) A belépőjegyek mint jeleztük volt is dr. Reitmayer Rudolf Máv. titkárnál vehetők át. (Üzletvezetőség I. emelet 5. szám a. Telefon sz. 75.) A hangversenyre belépődíj nincsen.

— **Debreceni pincérek asztaltársasága.** A napokban megalakult a debreceni pincérek asztaltársasága, mely asztaltársaság minden politikától menten kizárólag emberbaráti célokat tűzött ki feladatul, elhunyt karánsaik özvegyeinek, árváinak felsegélyezését. Perselyavetési ünnepély folyó hó 20-án délután 4 órakor tesz a Fehérlő vendéglőben.

— **A debreceni tárulat csoportképét,** a debreceni Huncut a lány és a Vera Mircea-áról készült minden premierfénykép felvételeket, valamint debreceni kocsikozó gyermek szépségverseny nyertesének felvételeit hozza a Színházi Élet legújabb száma. A jövőben a Színházi Élet a vidéki színházak életével közelebbről foglalkozni és ezért Gelléri Andor szerkesztésében megindítja az Országos Színházi Élet rovatot. A Színházi Élet újabb szenzációs számának tartalma nótás kapitány, Imádott, Johanna premierbe molói és gyönyörű fénykép felvételei, valamint Jackie Coogan budapesti tartózkodásáról készült 14 színes fénykép, sport, autó, mozi divat, zene, képművészet rovat és rengeteg egyéb riport és fénykép Darabmelléklet: A nagyhercegnő és szobapincér teljes szövege. Kotta melléklet a Nótáskapitány slágerszáma A Színházi Élet egyes száma 8000 korona, negyedévi előfizetés 80000 korona. Kiadóhivatal Budapest, Erzsébet körút 29.

— **Elűnt egy briliáns függő.** Gyémánt Dezső Simonffy utcán kereskedő feljelentést tett a rendőrség, hogy lakásukról a felesége tulajdonát képező 3 darab briliáns függője elveszett. Feljelentésére a rendőrség nyomozást indított. Gyémánt Dezső kára 20 millió korona.

— **Szepessy Ferenc tánciskolájában** holnap új tanfolyam veszi kezdetét. Simonffy-utca 1. C. II. em. Di koknak külön csoport 6 óráról 8-ig.

x File kalapok, svájci sapkák minden színben százötvenezer koronából Borkalapok nagy választékban a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

A kámforrá vált 14 nap.

AA
A Gergely- és Julián féle naptárak kitűnő szerzői bizonyára nem tudták, hogy az általuk megszerkesztett meglehetősen egyhangú, 12 felvonásos naplóbrevetű mennyi perturbációt és protuberanciát fog okozni az ünnepek kedvelő földi ember élete folyamán. Eltekintve a nagyszabású zsinati vitáktól, a halomszámra fennmaradt főpapi körlevelek s instrukciók bizonyítják, hogy a különböző időkre tempórozott különböző ünnepek összeegyeztetése mennyi ész-törédelmet okozott az illetékes tényezőknél. A kalendárium válságot okozott, csak nem sikerült megoldani, a nap pedig a Julián naptár szerint is minden nap felkelt, akár a Gergely féle szerint. — Annál nagyobb örömmel üdvözöljük most azt a romániai hírt, mely szerint a szent szinodusnak sikerült szólni az infamis kalendáriumi eltéréseket. Kíváncsi vagyunk, hogy október 1-től kizárólag a Gergely-féle naptárt használják s a Julián naptár 14 nap differenciáját egyszerűen stornírozzák. Október 1. után közvetlenül október 14-ike következik. El lehet képzelni, hogy ez a naptári csúszásmetszés milyen konsternációt és örömfőzést vált ki egyszerre. Azt hiszem a közéleti írók ilyenformán akár minden fél hónapban szívesen összevissza egyeztetnék a kalendáriumot. Viszont akinek 14-én jár le a vállója, az sirva néz az örökkévalóságba az ésszikkasztott 14 nap után... A löcsei kalendárium öreg ábráztán pedig mosoly húzódik végig: lám mégis csak én vagyok az igaz, mert én-bennem nem változnak a napok.
Skiz.

— **Balla-Pellei István ismét foglalkoztatta a bíróságot.** Balla Pellei István, ki büntügyi révén általánosan ismert az olvasókörösek előtt, ismét dolgot adott a büntetőbíróságnak. Vámoerpécsen egy becsukott tanyából egy ástót s egy vasvillát lopott el. A tegnapi tárgyaláson azzal védekezett, hogy a kérdéses erszámokat az uton lelte. A kihallgatott tanuk azonban ellene vallottak s ezek alapján a bíróság 8 hónapi börtönrre ítélte. Súlyosbíto körülménynek vette a bíróság azt, hogy Balla Pellei az utóbbi 10 év alatt kilencszer volt büntetve különböző bűncselekményei miatt. Érdekes volt a tárgyalásnak, hogy Armos Sándor sértett ezúttal immár ötödik esztben nem jelent meg a bíróság előtt. A tanács 100 ezer K pénz írságra ítélte s elővezetését elrendelte.

— **Kizavarta a bírósági végrehajtót.** Veres István hajduhadházi lakos ellen végrehajtást rendelt el a bíróság. Veres a lakásán megjelenő végrehajtót gunyos hangon fogadta, majd összeszidta s miután tetlgesen megakadályozta a végrehajtást a végrehajtót formálisan kizavarta az udvarból. Eljárás indult ellene s a debreceni törvényszék Lakatos tanácsa a tegnapi főtárgyaláson hatóság eleni erőszak címen 1 havi fofház s egy millió korona pénzbüntetést szabott ki rá. Veres felebezett az ítélet ellen.

— **Elveszett és talált tárgyak.** A rendőrségen panaszt tett Kun Mária Arpad-tér 11. szám alatt lakó hivatalnok nő, hogy 17 darab összecsomagolt fényképet elvesztett Városházánál bevásárlás közben hagyta el. A becsületes megtaláló szolgáltatása a rendőrségre vagy a lakosára. — A rendőrségre a Vigaszínház mozgóból fekete vászvaszon vidékűt szolgáltatott be, melyben fénykép és iratok voltak. Igazolt tulajdonosra átvetheti.

Hirdessen lapunkban.

Kibékülés akadályokon keresztül a bíróság előtt

A hajduhadházi szövetkezet igazgatójának rágalmozási pere egy tanárjelölt ellen.

Kovács András hajduhadházi tanárjelölt a *Hajdusági Vírdat* hasábjain szenvedélyes hangu támadást intézett a hajduhadházi köztisztviselők szövetkezetének igazgatója, Frisch András ellen. A cikknek: **Nem lehet lejáratni a keresztény szövetkezetet**, volt a címe és számos olyan tényállítást közölt, amelyek miatt az igazgató sajtópört indított a tanárjelölt ellen. A tegnapi főtárgyalást Lakatos tanácselnök azzal kezdte meg, hogy a menyiben lehetséges, intézzék el a sajtópört maguk között: béküljenek ki. Frisch András sértett azonban nem volt hajlandó a kibékülésre. — Megkezdik a tárgyalást s kihallgatják Rostkowitz Arthur hírlapíró, a Hajdusági Vírdat akkori szerkesztőjét. A tárgyalás folyamán

kisült, hogy a vádlott mulasztásai-ból kifolyólag elesett a valódiság bizonyíthatásának kedvezményétől. Megint felszólítja a feleket a kibékülésre. A vádlott most már hajlandó a kibékülésre, viszont az ügyvédek nem tudnak megegyezni a perköltségeken. A tárgyalási tovább kell folytatni. — Ítélethozatal előtt még egy kísérletet tesz a bíróság s öt perc szünetet rendel el. A felek pedig végre-valahára megegyeznek a következőkben: A vádlott köteles bocsánatot kérni s bocsánatkérését nyilvánosságra hozni a *Debreceen* legközelebbi számában. Köteles viselni az egymillió koronás ügyvedői költséget is. A bíróság tudomást vette a vád visszavonását s az eljárást megszüntette.

Mikor egy birtokperből négy bűnügy keletkezik.

Szilágyi Gábor többszörösen rovtomultu kömvességé a Kanizsai Imréné szolgálatában állott mint házmester. Gazdája Andrási-uti 43. sz. alatti háza egy ajándékozási szerződés következtében a folyamatban levő birtokper eldőltség két részre van osztva. A másik részén Dezső László kereskedelmi ügynök és családja lakik. A ház kútja arra a területre esett, ahol a ház kertje van. Dezső Margit, Dezső László leánya oda szokott vizért járni Szilágyi Gábor, ki haragudott Dezsőkre, egy alkalommal, amikor a leány vizért ment, durván megtámadta, karjánál fogva lökdöste s reprodukálhatatlan kifejezések közben így fenyegette meg: — *El menj innen, mert azonnal keltőhasítalak ezzel az ásóval.*

A köztük lejátszódó heves jelenetek közt az indulathoz jött Szilágyi emlegette a kormányzót, a bíróságot s a rendőrséget is, még pedig olyan formában, hogy Dezső Margit ezekre súlyos sértést látott fennforogni. Szilágyi ellen kormányzósértés, becsületsértés, a bíróság ítéletének durva kritizálása és közcsendháborítás miatt tett feljelentést. A debreceni törvényszék tegnap foglalkozott az ügyvel. A kihallgatott tanuk olyan ingadozó vallomást tettek, hogy a vádlottira csak a becsületsértés vétségének elkövetését tudták bebizonyítani. A bíróság emiatt mondta ki bűnösnek s 14 napi fofházra s fél millió korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet ellen ugy a vád, mint a védelem felebezett.

Befejezték a vizsgálatot a Margit-fürdőbeli titokzatos haláleset ügyében

A vizsgálóbíróságon, mint a „Debreceen” tegnapi számában megírtuk, Bagi Ferencné titokzatos halálából folyólag széleskörű vizsgálat indult meg. Dr Takó Ferenc vizsgálóbíró segéd az ügyvel kapcsolatosan főbb tanut hallgatott ki, mert az a gyanu is felvetődött hogy Bagi Ferencné nem-e erőszakos halállal halt meg. Ezt a feltevést azonban megcáfolták a tanuk vallomásai, akiknek előadása szerint a Margit-fürdő azon kabinjából, ahol Bagi és szerencsétlenül véget ért felesége furdött, semmi gyanus nesz vagy zaj nem hallatszott ki. Ezenkívül a boncégyszökönyv is megcáfolta ezt a feltevést. A boncégyszökönyvben a Bagi Ferencné holttestéről felvett külszíni leírás szerint a holttesten külérőszak nyoma sehol sem látszik s a halál okánál fulladás és szívbénulás van megjelölve. Takó Ferenc dr. vizsgálóbírósegéd egyébként ma már a vizsgálatot befejezte s eszerint az ügy mindenképen csak egy halálos végű szerencsétlenségé zsurorodott össze.

Bagi Ferenc egyébként rendkívül lezengült, még mindig sir, siratja a feleségét. Tegnapi a hamar özevességre jutott férj a temetőbe ment ki feleségének sírjához, ahol összeszett s a temetőben járkálók loesolták fel és vigasztalták.

Hirdessen a „Debreceen”-ben !!

KALAPOK
FEHÉRNEMÜEK
legolcsóbban
HERMANN & FRIEDMAN
PIAC UTCA 10.
a Bikái szember.

Ma már mindenki tudja
hogy legolcsóbban és legszabb szöveteket
Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat.

Csak egy mosolyt...

A kura haszna.
A: Hova mennek télire? Nápolyba, vagy a Rivierára?
B: Sehova, a lányunk már három hónapja menyasszony.

— **Szélhámosság sertéssel és szalonával.** Bonyi Gyula ismert debreczeni hentes és mészáros, akinek a Csapó-uticán nagy üzlete van, a mirap feljelenést tett Goldstein Sándor esztári lakos ellen. Goldstein ugyanis még szeptember havában megegyezett Bonyi Gyulával, hogy részére 180 kg. szalonát és egy disznót fog leszállítani és ennek ellenében előleget vett fel. Azóta se előleg, se szalonna, se disznó. Bonyi feljelentésére a rendőrség eljárást indított Goldstein Sándor esztári lakos ellen.

— **Két gyermek tragikus halála a beomlott gödörben.** Vencsellő községnek szomorú szenzációja akadt az elmúlt napokban. — Onodi Gábor két kis gyermeke egy gödörben játszadoztak, miközben a föld olyan szerencsétlenül omlott rájuk, hogy mindketten halva maradtak játszóhelyükön. A szülők csak később vették észre a gyermekek eltűnését s felkutaták őket az egész gávi s kótaji határt. És mikor sehol sem találták őket, akkor jutott az eszükbe a gyerekek szokott játszóhelye. Kiásták a gödört de akkorra már mindkét gyermek holt volt. Miután az ügyészség megadta a temetési engedélyt, nagy részvét mellett most temették el őket.

— **Tűz a Hadházi uton.** Tegnap délután 4 és 5 óra között a nagy szélben könnyen végzetessé válható tűz támadt a Hadházi uton. Eddig ismeretlen körülmények között özv. Krafula Mátyasné Hadházi-ut 7. szám alatti faskamarájának teteje kigyuladt s nagylánggal égni kezdett. A tüzesetet a házbeliek szerencsére hamarosan észrevették s telefonáltak a tűzoltóságra, ahonnan egy őrség Relák Tamás tűzoltó parancsnok vezetése alatt a tűzhöz kivonult s hozzá kezdtek az oltáshoz. Kevéssel ezután megérkezett Fésüs László dr. rendőrfelügyelő is több rendőrral és segítőkkel a tűzoltásnál. A tűzoltóság a tüzet fél óra alatt lokalizálta. A kár jelentékeny. A tűz esetből folyólag vizsgálatot indítottak.

— **Szélhámosság vetőmaggal.** Hetekkel ezelőtt egy magát Volosinovszky-Kövesdy Györgynek mondó fiatalember megjelent egy hajdu-dorogi fiatal gazdálkodónál s ott gabona megvétele vonatkozó tárgyalásba bocsájkozott. Hosszas tárgyalás után 3 mértmázsa vetőmagot ajánlott megvétele s ennek leszállításában megis egyeztek. Természetesen Volosinovszky-Kövesdy György nem felejtett el 1 millió korona előleget felvenni, amellyel együtt Hajdudorogról elűnt. Most a debreceni rendőrség a hajdudorogi csendőrség megkeresésére Volosinovszky-Kövesdy György körzésését elrendelte.

x Tűkörgyártás, üvegcsiszolás régi tükörök ujjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.

A „Debreceen” telefon száma: 789.

Részletfizetésre paplanok a legmodernebb kivitelben kaphatók. — Alapítások és áthuzások a legolcsóbban csak nálam készülnek kedvező fizetési feltételek mellett.
PAPLAN KIRÁLY. Arany János-utca 61.

— Adócsalás miatt 2 millió pénzbüntetés. Tischler József serfés-kereskedő 1922-23. adóévi 44.500 korona általános forgalmi adót nem rótt le s ezzel az összeggel megkárosította az államkincstárt. Tischler a tegnapi tárgyaláson elmondta, hogy nem érzi magát bűnösnek. Aralfabét s felesége vezeti az adókönyveket. Bűnösnek mondják ki. Két millió korona fő, 200 ezer korona mellékbüntetést szabtak ki s rá 1 évi hivatalvesztésre ítélték. Tischler jogorvoslatot jelentett be az ítélet ellen.

NYILT-TÉR*

Nyilatkozat.

Alulírott, mivel a H. V. 1923. évi augusztus 18. számában megjelent cikk adatai a valósággal ellentétesek, a benne foglaltakért Frisch András urtól bocsánatot kérek.

Kovács András.

E rovatban közöltékért nem vállal felelőséget sem a szerkesztőség, sem a kiadónál.

Középiskolát végzett fiu

tanulónak

lapunk nyomdájában felvételik. Varga-utca 5. szám.

Közgazdaság

Javuló irányzat az értéktőzsdén.

A buza ára 15 ezer koronával emelkedett.

A közép-európai értéktőzsdék bizakodóra fordult hangulatának hatása alatt az irányzat nálunk is lényegesen javult és a kedvező megítélés vásárlásokra ösztönözte a spekulációt. Véleményes vásárlások is voltak. A tőzsdei második felében ugyan átmeneti gyöngülés következett be, zárlat felé azonban újból megszilárdultak az árak. Az átlagos emelkedés 5 százalékgig terjedt, de egyes esetekben elérte a 8 százalékot is. A M. Hírelt egészen 443 000 ig emelkedett. Zárlatkor az irányzat továbbra is szilárd.

Élénk az utótőzsdén.

Az utótőzsdén élénken folytatódott tovább az üzlet. Mindenütt pénzfolyamok bukkantak elő és az áru árfolyamok inkább csak tapogatózóan jelentettek, mert az egész vonalon a venni szándékosok voltak túlsúlyban.

A favorizált arbitrázsértékek piacán kisebb méretű üzletet bonyolítottak le. Általában a zárlati árfolyamok maradtak érvényben. A vezető értékek csak árnyalati eltérést mutatnak a zárlattól.

Zürichi zárlat.

Páris 2695, London 2359, Newyork 521, Brüsszel 2495, Milano 2270, Hollandia 204.30, Berlin 123 fél Bécs 73 fél, Szófia 380, Prága 1547 fél, Varsó 100, Budapest 67 fél, Bukarest 275, Belgrád 735.

Terménytőzsdé.

Az amerikai piacoknak mindegy 3-3 százalékos áremelkedése következtében nálunk az irányzat szilárd volt. A buza 15, a rozs 12 500 koronával drágult. Egyéb cikkek árai is emelkedtek.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 4550-60, egyéb 4525-4575, 78 kilós tiszavidéki 4625-4675, egyéb 4600-50, rozs 4400-4425, tak árpa 3850-4000, sör árpa 1700-900, köles 2600-700, zab 3700-900, tengeri 375-800, reppe 6500-700, korpá 2200-2225.

Ferencvárosi sertésvásár.

Felhajtás 1088. Árak: könnyű 26-27, közép 27-28 fél, nehéz 27 fél-28600. A vásár élénk volt.

Az aranykorona árfolyama.
Az aranykorona mai árfolyama a hivatalos dollárkursuson átszámítva 15531.90 papirkorona.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

Egy darab	Vétel	Eladás	Ár
Dollár	76370 K	76330 K	
Angolfont	342000 K	346000 K	
Hollandi forint	29845 K	30100 K	
Francia frank	3977 K	4007 K	
Svájci frank	14755 K	14830 K	
Léva	555 K	563 K	
Cseh korona	2263 K	2282 K	
Lira	3342 K	3362 K	
Lei	412 K	420 K	
Dinár	1057 K	1078 K	
100 n. márka	— fill.	— fill.	
Lengyel márka	— fill.	— fill.	
Oszták korona	108'45	109'65.	

Kérje a Debreczent!

bármily mennyiségben vesza lapunk nyomdája, Varga-utca 5.

A budapesti értéktőzsdé hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 okt. 13-án.

Bankok:	Pesti Vikt.	Cihne	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. sárt.
Angol-magy.	44 46 46	33 35 33	Baróti	45 — 45
Ang.-oszt.	— — —	90 95 93	Részvénysör	— — 29
Bosny. agr.	52 54 54	19 21 20	Temesi szesz	700 875 865
Iparbank	6 7 6	20 25 24	Fővárosi sör	95 — 95
Fabank	4 4 4	182 190 188	Gschwindt	17 18 17
Földhitelbank	205 215 214	135 155 150	Györi szesz	— 2 2
Hazai	115 122 120	24 27 26	Keglevés	175 190 185
Hermes	29 31 31	19 — 19	Gummi	220 250 243
Hungária	— — —	— — 120	Né net mezög.	153 163 163
Szlován jelz.	55 58 58	— — 120	Vasutforg.	— 160 155
Lloyd-bank	4 4 4	— — 20	Inter exim	24 27 25
Magyar hitel	422 443 442	50 53 51	Star	— 40 40
Ingatlan	185 — 185	— — 9	Telefon	105 115 112
Cseh bank	20 22 20	5 5 5	Tarut cipő	— — —
Forgalmi bank	32 36 36	113 120 117	Unio	50 60 58
Jelzáloghitel	75 85 82	55 60 58	Szolnoki	— 4 4
Keresk. hitel	24 25 24	8 8 8	Pálfalvai	14 13 13
Leszámitoló	60 65 65	46 49 48	Faipari vállalatok:	
Általános	10 — 10	Schuller	Mercuria	1 1 —
Amerikai	3 4 4	Teudloff	Cserző	— 14 13
Amerik. n. b.	23 24 23	— — 52	Dun tharaszti	2 2 2
Olaszbank	20 — 20	Unitas-autó	Egyesült fa	— 20 20
Közp. jelz.	20 22 21	Vulkan	Fornir	17 20 20
Városi bank	6 7 7	Wörner	Guit mann	— — 720
Mercur	8 9 9	Mechanikai	Hazai fa	— 103 103
Nemzeti	23 24 23	Délukor	Honi fa	11 — 10
Oszták hitel	150 152 151	Hőv. cakar	Körösbányai	23 24 23
Keresk. bank	1060 1030 1225	Magyar cakar	Kronberger	13 14 14
Verkehrb.	— — 50	Georgia	Lignum	45 45 45
Wiener B.	105 — 106	Mezőnygyási	Hitelfa	— 15 15
Atlantica	19 20 19	Stuumer	Amerikai	— 8 8
Takarékpénztárak:		Élelmiszervállalatok:	Erdő	— — —
Belvárosi	28 29 29	Czinner	Magyar Lloyd	— 25 25
Lipótárosi	7 8 8	Fiumei rizs	Malomsok	— 8 8
Kőbányai	11 13 12	Fructus	Nemzeti fa	— 470 470
Egyes főv.	95 99 98	Halte yésző	Lichtig	2 2 2
Ált. takarékp.	105 110 110	Halkeresk.	Ofa	470 500 490
Mokjár	163 165 163	Szalámi	Rézobányai	85 88 80
Pesti hazai	2920 3060 3050	Óceán	Slavonia	— — 67
Biztosítók:		Páspölai	Tnék	— — —
I. Magy. Bizt.	6500 7050 7000	Tokaji	Nasici	1900 2010 1990
Fonciere	138 155 150	Villányi	Viktória b	3 3 3
Magy.-franc.	300 325 300	Gáz- és villamossági vállalatok:	Zabolai	56 60 59
Jég	65 70 73	All. gázizzó	Zentai	— 130 130
Pannonia b.	2000 2150 2000	Légszesz	Közlekedési vállalatok:	
Malmok:		Izzó	Adria	1040 1050 1050
Back-malom	45 50 47	Just-izzó	Közuti	65 67 67
Borsod-misk.	126 129 129	Auer	Varosi	74 77 74
Concordia	34 38 36	Phobus	BUR	300 320 315
B.-csabai	— — 75	Vasmegeyi	Deivasut	55 58 57
I. bpesti gm.	107 109 117	Lámpa	MFTB	185 195 195
Törökszentm.	— — 34	Marosv. Olaj	Levante	150 160 159
Gizella	58 64 64	58 61 60	Miskolci	100 — 100
Hungária	107 119 116		Nova	130 138 135
Király	23 25 25		Államvasut	420 422 420
			Tröszt	161 167 165

Apró hirdetések

Koca sertések szaporulat felé: tartásra kiadók. Ugyanott egy igás szekér eladó. Jelentkezhetnek: Vár-utca 8. 1053

Fővárosi lapokra előfizetést és hirdetést felvesz Kovács hírlapiroda, — Piac 42., az udvarban. 696

Fehérszörű vizsla kutya találtatott Igazolt tulajdonosa Homok-utca 28. sz. alatt átvetheti. 588

Egy 3 éves, sötétpej kanca ló 1924. évi október 16-án d. u. 3 órakor Szt. Anna-u. 23. sz. a. lejtőbőtet igérőnek bírói árverésen el fognak adni. 983

Buzát telekkönyvi betáblázásra **Kézpénzt**, tíz milliótól bármennyi összegig, házra, birtokra, előnyösen adunk. Kovács, Hírlapiroda, Piac u. 42., udvarban. 833

Kereskedelmi vállalkozó leveleit vigye el a kiadóhivatalból.

Nagyszerű 25 hold föld kiadó. Értekezhetni tüzérlaktanya, kint. 118

Kölcsönt adók megfelelő biztosítékra. Háztulajdonos, Percses-utca 7. sz. 1017

Intelligens urak részére jó házi koszt kapható. Széchenyi-u. 5. Benedekné. 814

Futó, építés házevők!

Rögtön nézzék meg ezt az eladó házat!

Hirtelen közbejött okok miatt eladó.

Egy teljesen új, adómentes, szabadrendelkezés alatt álló szép kis családi ház! A Csapó-utcai részben! Gyönyörű udvarral! A tulajdonos maga lakhat! Lakó nem lesz! Át lesz adva neki az egész ingatlan! **ALKALMIVÉTEL!**

Az épület a következő helyiségeket foglalja magában:

Három szoba, előszoba, konyha, kamara, mara, speiz, két léskamara, pince, sertésöl. Stukatoros, padlószobák, most festett selyemfalak! Vízvezeték. Csatorna. Kuf. Hatalmas szőlőtulaj, mely az egész udvart beborítja. Termő gyümölcsfák. — Két ablak az utcai fronton. Kellemes nyugodt, csöndes lakás.

Rakovszky-utca 33 sz. ház!

A Rakovszky-utca a Csapó-utca jobb oldalából nyílik be, szemben az Árpádtéri református templommal!

Rohanni házevők! Tekintsék meg rögtön! Mert ezt a bájos, kellemes szép kis családi házat rögtön elkapják!

Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a **NAGY LAJOS** Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik. — Egyedül csak ott köthető meg a vételi jogügylet, egyedül csak ott tehető le a foglaló is!

IRODA: Veres-utca 9. sz. a.

Őszi idényre valódi angol raglan

téli kabát és öltöny, valamint női kabát szövetek legolcsóbb árban

Fischer Adolf

ÉS FIA

PIAC-UTCA 61. SZ. ALATT

szerezhető be

A friedrichshafeni gyár Franciaországnak is szállít Zeppelinint.

81 óra alatt ért el Amerikába a Zeppelin III.

Páris, okt. 16. (Havas.) A Journal értesítése szerint egy francia társaság megszerezte a Zeppelin szabadalmát, amelynek kihasználását az Océán átréptelése után kezdik meg a szerződés értelmében. Másrészt a friedrichshafeni gyár kész arra, hogy jóváételei számlára a Z. R. III hoz hasonló Zeppelin léghajót szállítson Franciaországnak.

Newyork, okt. 16. Dr. Eckenert és Klein ezredes hivatalos megállapítása szerint a Z. R. III léghajó 5066 angol mérföldet tett meg. Az időtartam 81 óra 17 perc átlagos sebességgel 62,35 angol mérföld. Az elért legnagyobb magasság 3680 méter. **Newyork felett a léghajó 400 méteres átlagos magasságban repült el. Az üzemi anyagok tartályai a kikötés alkalmával még egy negyed részben telve voltak, amely anyagnyomtatásig további 1800 csomó megtevésére volt elegendő.** Dr. Eckenert kapitány kijelentette, hogy a drótnélküli időjelentések tetik lehetővé, hogy a léghajó kikerülje majd a gyorsan elhagyja a veszélyes területeket. A ködös területen 50-60 mérföldes sebességgel haladt a léghajó.

Amerikába szerződtek a Z. R. III. embereit.

Newyorkból jelentik: A Z. R. III. Zeppelinint fél 11-kor helyezték el a hangárban. Ez alkalommal igen nagy számú közönség volt a repülőtéren. Több mint ezer ember állott a hangár körül. Ekkor megkezdődött a léghajóból a gáz kiengedése, ami 9 óráig fog tartani.

A legénység felét az északameri-

kai tengerészet, másik felét a Goodyear társaság fogadta magához. Az utóbbi társaság Zeppelineket fog gyártani.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Okt. 17.: *A doktor ur.* Vigjáték. Új betanulással. D) bérlet.

Okt. 18.: *Casanova.* Nagy operett. Új betanulással. Bérletszűnet.

A színházi iroda jelentése:

Molnár Ferenc neve elismeri ma már nemcsak nálunk, hanem az egész világon, mert darabjai: Az ördög, Hattyu, Vörösmalom stb. szenzáció keltettek az egész földtekén. A ma este felújításra kerülő Doktor ur vigjáték ismét meghódította a külföldet és így közönségünk is bizonyára örömmel látja viszont ezt a páratlanul ötletes, pompás boháztszerű vigjátékot.

Moziszertűen tárja eléink Casanova az ősszidők legnagyobb szerelmi kalandor kalandjait a szombaton felújításra kerülő operette.

Mozgósínházak műsora:

METEORBAN: Csütörtökön „Psyche”, a cár táncosnője és az Apacs király, 2 sláger egyszerre.

APOLLOBAN: Megbályegzett asszony Rao Sino bosszúja, Pola Negri világfilm. Jón: Eljen a király, J. C. Coogan játékával, Zalamort Fern Andrával.

A MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi-, és fiuruha áruháza

A „BIKA SZÁLLO” ÉPÜLETÉBEN

Őszi idény árusítást rendez és eladásra kerülnek:

Gummikabátok darabonként	390
Jó tartós férfi öltönyök darabonként	790
Meleg őszi raglán kabátok darabonként	810
Hosszu fekete téli kabát plusz béléssel, darabonként	1200

Az árak ezer koronában értendők!

Tisztviselők, főiskolai hallgatók, munkások, fix fizetéses egyének **15 százalék áron** megvásárolhatják a részeseiknek!

Külföldön vásárolt áruinkból

GUMMI kabátjaink

megérkeztek, melyet eladásra bocsájtunk

kétféle

reklám

árban

K 330.000

és

K 370.000

Hosszu őszi és téli kabátok félig sajátjával bélelve

K 550.000

HAJDUSÁGI

ferfi- és fiuruhaáruház

PIACZ-U. 67.

(Frohner-szálló épület)

Tisztviselők, munkások és főiskolai hallgató urak

150%

engedményben részesülnek

Apró hirdetések

AJANLAT

Középkolász fiúk vagy leányok tanítását vállalom. Esetleg koszt-ért vagy lakásért. Egyetemi hallgató. Zongorázni tanítok. Cim az Egyetértésnél. 1022

Butor díszvasalások, épület vasalások, kátrány fedőlemezek, horganyozott fonatok legolcsóbban Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett. 9

Legdivatosabb ernyőket, átalakításokat, áthuzásokat legolcsóbban készít Ernyőüzem, Sas-utca 3 1531
Tűzhelyek, edények, vaságyak, kátránylemezek, mindenféle vasárak legolcsóbban Kormos vaskereskedésében, Csapó-utca 15. 1918

Filc kalapok,
Svdjci sapkák,
Bőr kalapok
150,000 KORONÁÉRT!

PIAC-U. SZÁM.

Mérlegek, edények, üstök, káposzta gyaluk Bészler és Dávid vaskereskedésében kaphatók. Piac-utca 7.

Aranut ezüstöt, briliánsat veszünk. Stassik és Blattner, Csapó 12.
Ha nincsen pénze, megint vehet Kaisernél részletfizetésre. Piac 7. 499

Prima íróasztalok két millió koronáért kaphatók. Kovács butorgyar, Darabos 17. 659

Új üzlet! Hencserek, diványok, madracok, paplanok, készen, jutányosan kaphatók. Megrendelést és javításokat pontosan eszközöl Erdős, Simonffy utca 13. 894

Almássy sajátkészítésű cipői a legjobbak. Kossuth-u. 13. 962

Olesó hus, Barna-u. 5. Egy kiló marhahus I. r. 24. II. r. 20. 964

Hencser, plüss, szövet, bőrvászon, diványok, afrik lószőr, matrácok, szalonnák és börgarnitúrák, berzsényi fotelkészen kaphatók Préz kárpitosnál, Hatvan-u. 41. Eg ytanulót jó fizetéssel felveszek. 981

Nagy József fodrász termében minden tekintetben kifogástalan kiszolgálást kap. Sas utca 3. 2015

Tégla, prima minőségű, legolcsóbban, házhoz szállítva, kapható Szent Anna 11, Hortobágy Téglagyáránál. 1011

Cipész szeg-hegy, elsőrendű, saját gyártmányú, legolcsóbban Veréb-nél, Szapanos-u. 10. 893

LAKÁS, ÜZLET

Keresek azonnalra 2 vagy 3 szobás modern lakást, belvárosban. — Lélelépést fizetek. Cim a kiadóban. 1068

Kiadó világos utcai pince helyiség, műhelynek, esetleg raktárnak. **Teléri utca 98.** 1020

Butorozott szoba kiadó, külön bejárattal, konyhasználattal, fűtőrendszerrel. Cim az Egyetértés kiadóban. 1021

Egy butorozott szoba kiadó: Dégenfeld-tér 8. szám, keresztút. 1023

Átadó 3 szobás lakás Simonffy utcán. Cim Függetlennél; ügynökök kizárva. 1062

Butorozott szobát keres állásba levő nő. Ajánlatokat Hajduföld kiadójába. 1043

Két szobás modern lakást keres fiatal pár lélelépéssel. Cim a Hajduföldnél. 1044

Központban magános úrnőnél magános urinő lakást kaphat. Cim az Egyetértésnél. 965

Egy szoba konyha, mellékhelyiség átadó azonnal is. Csillag-u. 11. 968

Üzlethelyiséget keresek, „Parfumerie Ilona”, Szent Anna-utca 1. 977

Villanyvilágításos nagy szoba, fél konyhás lakásom elcserelem. Darabos-u. 53. 966

Bármilyen célra megfelelő száraz üzlethelyiséget kiadó előnyös feltétellel. Cim Egyetértésnél. 967

Egy szoba konyhát keresek belvárosban. Péterfia-u. 74. Darvassy. 971

Négy mázsa búzát adok annak, aki elől egy szoba, konyhás lakástoz juttat. Kossuth-utca 60. Asztalos műhely. 1160

Butorozott szobát azonnalra keresek. „Gazdász” jellegre Egyetértés kiadóhivatalba kérek. 1029

KERESLET

Mindenek bejárónót keresek. Jó kei utca 10. 1024

Keresek nagy kocsz-kályhát megvételre. Grosz Jenő csetgyár, Nyirábrány. 1054

Buzakölesönt keresek tisztól ötven millióig, prima fedezetre. Cim a kiadóban. 1057

Géplakatos tanulókat fizetéssel felvételek Arany János-utca 37. Ehrenreich Samuél. 559

Tanuló felvétetik azonnalra Weisz Vilmos fűszerkereskedésében, Bethlen-utca 36. 679

Zongorát keresek megvételre. — Ajánlatokat ármegjelöléssel Nagylátára Sátor Elemér dohánytözsdejébe kérek. 896

Élelmes emberek!

Ide figyelni!

Aki nekem tíz evőt hoz, az teljesen ingyen kap egy öltönyt vagy téllakabátot. — Noiszabóságban francia munkavezetését **Főtőp Gizella** veze i. Egy női ruha elkészítése 100,000 kor. Havi részlet mellett készítek öltönyt, costumot, téllakabátot.

TEGDE! Péterfia-u. 42

Női szabósághoz tanuló leányok felvétetnek. Darvas, Péterfia-u. 4. sz. 970

Tanuló és bolti szolga felvétetik Grünberger és Glück fűszernagykereskedésében. Csapó-u. 16. 980

Tanuló fizetéssel felvétetik Bőőr Kálmán fűszerüzletében, Csapó-u. 39. 987

100 liter tejet veszek naponta. Horváth, Zöldfa-u. 5. 1031

Egy használt párna és meleg takaró kerestetik megvételre. Szent Anna-u. 5. 1032

ÁLLÁST KERES

Gyermektelen házaspár állást keres. Felelősem szakácsnő vagy szobaleány, a férj kocsis vagy ház körüli teendőket végez. Cim az Egyetértés kiadóba kéretik. 1025

Jobb leány magános urnál házzvezetőnői állást keres. Cim a kiadóban. 1050

Házzvezetőnői állást keres azonnalra, elvált asszony. Bagamér, postarostante „Elvált asszony” jellegre. — 897

Okleveles szülésznő privát ápolást vállal. Cim a kiadóban. 963

Takarítást vállalom egy szobás lakásért, gyermektelen házaspár. Tócskert László-utca 16. sz. Morvay Károlyné. 1019

Házzvezetőnőnek megy idősebb intelligens nő Debreczenbe, vagy vidékre varrni is tud, cim az Egyetértésnél. 1014

Egy fiatal hentes- és mészáros-segéd ajánlkozik vidékre is. Csapó-u. 23. sz. 1015

ÁLLÁST KAP

Borbély-segéd azonnali belépésre felvétetik: Barna Ernő, Hunyadi u. 26. szám. 1066

Jó női munkás cipész-segédet raktári munkára felvesz Oláh Károly, Külsővásártér 16. 1026

Ügyes takarítónő a délelőtti órákra felvétetik: Piac 16, II. em. 2. 1055

Lakóúrsul keresek egy izraelita fiatalembert. Dégenfeld-tér 3. 1056

Egy engrosista és egy detailista segédet felveszünk. Eisenberg Testvérek. 1059

Helést felveszünk. Eisenberg Testvérek. Hatvan utca 35. 1060

Gyakorlott pénztárnoknő felvétetik Kontsek Géza Kereskedelmi R. T.-nál, Kossuth utca 15. 1046

Szabó tanulókat felveszek. Morgenstern Manó szabó, Szent Anna utca 5. 1047

Jó munkás fodrász-segéd azonnal beléphet Enyedynél, Hajduhadház. 1098

Fűszerkereskedő segéd, aki angró csomagolásban jártas azonnali belépésre felvétetik a Fűszerkereskedelmi Rt.-nél. Piac-u. 41. 978

Fiatalkifutó vagy boltiszolga felvétetik Gárdos könyvkereskedés. Püspöki palota. 969

Zsákvarrónő felvétetik Fohn zsáküzletébe. Deák Ferenc-utca 979

Egy ügyes kifutó fiú azonnal felvétetik Krausz cipőüzlet, Egyháztér 3. szám. 972

Kifutó leány, kezdő is azonnalra felvétetik Pataky, Csapó-u. 19. 989

Német kisasszony felvétetik: Péterfia 31, keresztút. 938

Ügyes szücs varrónő felvétetik Nagy József szücsnél, Szent Anna utca 3. 996

Keresek egy önállóan dolgozó kovácssegédet, ki elsőrendű munkát végez. Fábrián András lakatosmester Hajduböszörmény, Hatházi-u. 1272. 1063

Fodrász-segédet azonnalra felvesz Nagy fodrász-mester, kir. Törvény-szék. 1099

Reprezentálni tudó intelligens fiatal embert, lehetőleg menekült egyetemi hallgatót keresek dunántúli propaganda utra. Jelentkezés 11—5 óráig Hivelyes-u. 8. Kényelmes, uri megélhetés. 1030

Szántót vagy harmadost keresek. Batthyányi-u. 14. hátul az udvarban. 1028

Német-magyar kopogtatót keres állami intézet. Cim kiadóban. 1027

Csizmadia segédet jó fizetéssel, birtéltlyal felvesz Erdélyi Antal. Rakovszky-u. 12. 820

Szöveggyűjtéshez ügyes csomózónőket felveszek. D. Horváthné, Deák Ferenc-u. 9. 506

ELADAS

Bellegelön 5 hold fekete föld eladó. Értekezhetni dr. Pécsi ügyvéd irodájában, Verbőczy utca 4. 1067

Két szobás lakás, barokk ebédlő, antik káoszt eladó: Bethlen utca 34. szám. 1036

Kerékpár, teljesen új, kontra fékes, szabadon futó, jutányosan eladó: Csapó utca 93. 1037

Egy fejős kecske és fajgambok eladók: Böszörményi ut 5. szám. — 1038

Eladó nagy szabóasztal, többféle butorok. Cim az Egyetértés Kiadóban. 1040

Két jó karban levő női téli kabát eladó. Péterfia 67, Kissék. 1039

Jó meneteli fűszerüzlet más vállalat miatt eladó. Értekezhetni: Ajtó utca 26. 1061

Hatvan utca 18. számú, két emeletes sarokház eladó. Felvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd, Piac 49. szám. 1042

Téli kabát, női, használt, továbbá gépszij 50.30 és egy 4 méter hosszú, valamint egy viztartály, 1000 literes eladó: Széchenyi utca 14. 1042

Eladó 3 család jól betelelt méh. Értekezhetni: Darabos utca 40., 12 és 1 óra között. 1051

Modern egy emeletes ház a központban, beköltözhető öt szobás gyönyörű lakással, jóval a forgalmi értékén aul sürgősen eladó. Cim a Független Ujság kiadójában. 181

Darabos-utca 16. sz. ház beköltözhető lakással, vagyonmegosztás miatt eladó. 443

Boldogfalva utca 17. sz. beköltözhető ház, Bánkon 15 hold föld eladó. Ugyanott Plymuth esirkek vannak eladók. 949

Eladó egy Wertheim kassza 3-as, 60—100. Megtekinthető: Úvegkereskedelmi R. T., Rózsa utca 937

Jókarban lévő férfi és nőikabátok eladók. Megtekinthetők Nemzetőr-u. 3. a. Keresztút. 982

Eladó ház, azonnal beköltözhető 3 szobás lakás, üzlettel és 1228 négyszögöl gyümölcsös. Ugyanott két szanitokos ajtó, 170x80, bevasalva, eladó. Boldog-kert, Epreskert-utca 11 b. 908

Eladó Wertheim szekrény, egy íróasztal. Cim a kiadóban. 859

Eladó Kacz-telepen 1 szoba, konyha, nagy kamara, minden elfogadható áron. Vétel esetén azonnal beköltözhető. Cim a kiadóba. 861

Eladó tanya birtok az Ondódon a Fáy-dűllőben 23 hold. Értekezni lehet Csapó-u. 22., hentes üzlet. 862

Bocskay kertben 190 négyszögöl szőlőskert, öt szoba és sok melléképítményből álló, téli és nyári lakásalkalmas épülettel eladó. Értekezni lehet: Hódy és Böszörményi ügyvédekkel, Piac utca 77. Telefon 1-80. 1013

Sütőtök van eladó Unio fatelepen: Ispotály telep 1. 1007

Tíz hold prima föld, a város alatt, eladó. Szentanna 11, iroda. 1010

Eladó a Halápon két hold föld. — Ára 26.000.000 korona. Értekezhetni: Hunyadi utca 15. 1004

Eladó ajtós stélázi, horgonyozott puld, jég szekrény, asztal, kócs. Boesky-tér 12. Italmérés. 1004

Fényőgerendék, szarufák, lécelek, ajtók ablakok eladók. Meszena-u. 13. 1005

Eladó elsőrendű 70 mázsa anyaszéna és sarju, kiadó 10 jóságnak őszi legelő a vágóhíd mellett, Dózszeri-úton. Értekezni Molnár Lukácsnál, Kossuth-u. Városháza alatt. 1004

Esztorgapad használt, csuesztávaság 450, orszó magasság 120 eladó. Cim kiadóban. 1004

Fényezett topolyabetétes bukkló háló eldő; ugyanott asztalos tanuló felvétetnek. Pacsirta-u. 27. 1004

VEGYES

Buzát buzakamatra ügyfeli részre átvész dr. Balázs Bank, Piac 12. 1004

Raktáron levő összes bor, likőr, pezsgőt kicsinyben és nagyban, ugyan leszállított árban kiárúsított. Hauer és Társai, Püspöki palota. 720

A város legforgalmasabb helyén bolthelyiséget kiadó. — Értekezhetni: Lengyel vendéglő, Hunyadi utca 13. Petőri tér sarok. 1005

Schaff János tánciskolájában, Royalban, az új tanfolyam iparosa és kereskedő ifjak részére 20-án, a gazdálkodó (polgári) ifjak részére 27-n veszi kezdetét. 1004

Szüreti mulatság a Royalban — 18-án, szombaton, a tanfolyam ki-próbabáljával (cotillon-est) egybekötve. 1004